Svar på skriftligt spörsmål SSS 455/2022 rd

Svar på skriftligt spörsmål om avgiftsfria skolskjutsar för studerande på andra stadiet

Till riksdagens talman

I det syfte som anges i 27 § i riksdagens arbetsordning har Ni, Ärade talman, till den minister som saken gäller översänt följande skriftliga spörsmål SS 455/2022 rd undertecknat av riksdagsledamot Kaisa Juuso /saf:

> Vilken skyldighet har kommunen eller en annan aktör att ordna skolskjuts för studerande på andra stadiet och
> på vilket sätt ersätts denna skolskjuts i en situation där studerandens läroanstalt på andra stadiet ligger i en annan kommun än den där han eller hon bor och den allmänna linjebaserade trafikens avgångs- och ändhållplatser ligger långt från hans eller hennes hem?

Som svar på detta spörsmål anför jag följande:

Kommunen eller utbildningsanordnaren har ingen lagstadgad skyldighet att ordna skolskjutsar för studerande på andra stadiet. Utbildningsanordnaren kan dock frivilligt ordna möjlighet till skolskjuts för de studerande, varvid FPA:s skolresestöd betalas till utbildningsanordnaren. I praktiken är det möjligt att kommunen ordnar avgiftsfria skolskjutsar för studerande på andra stadiet till exempel så att studerande på andra stadiet gratis kan åka i samma transporter som studerande på grundskolestadiet.

Ersättningen för en studerandes skolresekostnader kan enligt lagen om stöd för skolresor (48/1997) betalas till antingen biljettförsäljaren, utbildningsanordnaren eller den studerande själv, om kollektivtrafik eller skolskjutsar som utbildningsanordnaren ordnar inte står till förfogande. För att stöd för skolresor ska beviljas förutsätts det att skolvägen är lång och att färdsättet är lämpligt och då beaktas de regelbundna resekostnaderna per kalendermånad, den studerandes möjligheter att anlita kollektivtrafik samt huruvida studierna bedrivs i en följd.

Enligt 4 a § i lagen om stöd för skolresor kan en studerande som använder andra färdsätt än kollektivtrafik eller skolskjuts som utbildningsanordnaren ordnar beviljas stöd för skol-resor på basis av eget färdsätt, om mer än fem kilometer i ena riktningen av den studerandes skolväg inte omfattas av kollektivtrafik eller skolskjuts som utbildningsanordnaren ordnar, den studerandes dagliga skolresa med väntetider inberäknade i medeltal tar mer än tre timmar i anspråk per dag under månaden i fråga, eller den studerande under en månad har möjlighet att anlita kollektivtrafik eller skolskjuts som utbildningsanordnaren ordnar för i medeltal högst sex skolresor i ena riktningen

per vecka. Stöd för skolresor kan också beviljas på basis av eget färdsätt, om den studerande saknar möjlighet att anlita kollektivtrafik eller skolskjuts som utbildningsanordnaren ordnar på grund av att skolresan av andra skäl blir alltför svår eller ansträngande för den studerande, eller den studerandes skolresa eller färdsätt byts flera gånger under läsåret. Ersättning på basis av eget färdsätt är en så kallad taxabaserad och kalkylmässig ersättning och grundar sig på undervisnings- och kulturministeriets förordning om beräkningsgrunderna för vissa kostnader för skolresor (465/2019). Om den studerande kan använda allmän linjebaserad trafik för en del av resan och en del med eget färdsätt, är det också möjligt att en del av resekostnaderna ersätts till biljettförsäljaren och en del till den studerande själv. I praktiken räknas kilometrarna för resor utanför kollektivtrafiken ihop och den studerande beviljas stöd för denna sammanräknade resa på basis av eget färdsätt. Om de sammanräknade kilometrarna av resor utanför kollektivtrafiken är mindre än fem kilometer, beviljas inget stöd för denna korta sträcka, utan den studerande får själv stå för kostnaderna.

I vissa specialfall kan den studerande också ha rätt till särskilda inkvarterings- och reseersättningar enligt 19–21 § i läropliktslagen (1214/2020) eller färdtjänst enligt handikappservicelagen (lagen om service och stöd på grund av handikapp 380/1987). En läropliktig kan ha rätt till särskilda inkvarterings- och reseersättningar enligt läropliktslagen om färdvägen från den läropliktiges hem till närmaste gymnasium eller yrkesläroanstalt med flera branscher där det ges möjlighet till undervisning på finska eller svenska enligt den läropliktiges i 10 § i lagen om grundläggande utbildning avsedda undervisningsspråk är över 100 kilometer eller de dagliga skolresorna vid anlitande av det snabbaste färdsättet tar över tre timmar i anspråk. Om en läropliktig studerar på en utbildning i övergångsskedet eller en utbildning som förbereder för arbete och ett självständigt liv, kan hen också ha rätt till inkvarterings- och reseersättning, om den närmaste läroanstalten som ordnar utbildningen ligger över 100 kilometer från den läropliktiges hem. Utbildningsanordnaren beslutar om beviljande av inkvarterings- och reseersättning enligt läropliktslagen efter ansökan.

Helsingfors 26.9.2022

Undervisningsminister Li Andersson